

Benedek Miklós

NEM INDUL HAJÓ

Toll Eleonóra illusztrációival

A kötet megjelenését
a Tartományi Művelődési és Tájékoztatási
Titkárság támogatta

Benedek Miklós

NEM INDUL HAJÓ

*Pedig: Navigare necesse est,
vivere non est necesse*

Forum Könyvkiadó

Híd Könyvtár

Sorozatszerkesztő:
Faragó Kornélia

TOSCANA≠TOSZKÁNA

szövetérzékeny tejeskávé színű bőrök.
egy éjszaka két nővel a toscanai télben.
már a szüret forгатagában is
ti voltatok a legszebbek,
hangotok, mint ökörnyál úszott a levegőben.
egy kis kunyhó a domb tetején.
egy amőba formájú tükörsima diófa asztal,
boldoggá tudtok-e tenni szavak nélkül?
tartanak-e nálatok ökröket a karámban?
értitek-e, mit jelent e hétköznapi szó – ökörnyál?
emlékszem, egyszer Velencében...
de inkább ti beszéljeteK helyettem,
hadd ne értsem a felesleges dolgokat.
nálatok minden olyan misztikus,
tudom, egy Minerva-szobrot bújtattok
a kamrában.
szeretném, ha hagynátok,
hogy reggel zöld szemeket fessek neki,
legyen macskaszérű, sötétben is látó.
ti pedig közben a keleti lejtő olajfái között...
már magam sem tudom, miket beszélek.

MÁR NEM TUDOM,
HOL TARTOK

OTTHON

pacséri éjszakák
időtől és békabrekegéstől
terhes szagát érzem
egy jelen idejű noviszádi tavaszban
míg a rádióból a Block Out hozza el
az alvó Belgrád fényeit
és már nem tudom hol tartok
hisz a könyvem lapjai közül
Kemény Zsigmond mély hangja bűg felém
százötven év távlatából
és elveszek
ebben a hanyatt döntött
téridő-kontinuumban
míg barátaim a Hunyadi-toronynál
öltöztetik sorsukat
és csak a meggyfák virágai
hívogatnak ismerős tájakra
ahol megvethetem sarkamat
a lehullott fehér szirmokkal
mint halpikkelyekkel szegélyezett
keskeny utakon

POHÁR

Az ablakon függöny.
Az asztalon terítő.
Felületén magára hagyott kéz,
amely elfelejtett ökölbe szorulni,
parancsra a magasba lendülni.
Ujjai idegesen botladoznak
a hímzések barázdáiban.
Majd feltartóztathatatlan
mozgásba kezd,
átöleli egy kristálypohár
hűvös tetemét,
és a magasba emelkedik,
hogyan azután
pillanatok múltán
újra visszatérjen
megüresedve,
könnyedén.
Majd bariton mennydörgés
kíséretében lesújt
egy idegen kéz,
és az üvegdarabok
csörömpölve szalszáznak
a konyha kövén.
A korsó szája körül muslincák.

MÁSNAP STRAUß

Törött poharak,
törött üvegek,
a legkülönbélebb
testnedvek
mindenütt
a fürdőszobában,
a szőnyegen,
a sarokban.
Éjfélíg már
csak néhány liter
van hátra.
És másnap?
Másnap Strauß.

SZOBOR

Most azt álmodom,
hogy művészi alkotássá válok,
rágörbülök egy domborműre,
és majd halogén lámpafény
mutat meg a nagyvilágnak.
És megengedem
a kíváncsiskodóknak,
hogy hozzám érjenek,
a teremőr tiltása ellenére.
Hagyom, hogy ujjbegye megtapogasson
a műértőnek és a piszkos körmű ácsnak is.
Büszkén feszítem vonalaimat,
hogy sziklává váljon
az utolsó ráncom is.
Vagy ha arra lesz igény,
hogy lágyan simogassam
az érzékeny kezeket,
majd könnyeket ömleszttek
a hátam mögé feszített penészes falra,
és a benne húzódó rozsdás csövet
megtöltöm érzelmeim folyamával,
hogy mindenki örömét lelhesse
közszemlére ítélt testemben.

VAN EGY ÁLMOM

Van egy álmom
benne fekete pókok
szőnek selyempalotát
mint hártyás felhők az égen
Van egy álmom
benne gyöngykagylók
maori gyöngyhalászok billegnek
törékeny lélekvesztőn
vulkáni szigetek mellett
vagy harmatcseppek
egy kopjafán
Van egy álmom
és benne az ébrenlét
halványvörös sáv

ANYÁK

Az anyák elhagyják fiaikat
Már több ezer éve
Ez a világ rendje

Amikor a fiúk felnőnek
és tudnak magukról gondoskodni
az anyák bepakolnak
rég nem használt bőröndjeikbe
Bepakolnak fehérneműt
elhunyt férjek fényképét
félrelépések emlékét
aggódások minden terhét

Elutaznak a névtelen anyák
névtelen országába
hogy ott hosszú évek
hűséges szolgálata
után vízbe fojtsák őket

ÉBREDÉS

O. V.-nek

Olyan ez a szoba,
mintha kriptában ébrednék.

Néha olyan részeg vagyok,
hogyan hazamenni nem tudok,
és belopózok a temetőbe,
ahol egybeforrok
egy háborítatlan sírhalommal.

Néha meg Viktornál alszom
a pincében, a télikabátok között,
a löszbe süllyedve.
Ilyenkor ülve alszunk,
lámpafénynél.

TE

Szürrealista képzeimet
neked köszönhetem,
mint ahogy a pocsolya
felszínén remegő néger arcot is.
Minden lépésemet te hozod létre,
még akkor is,
ha most az újrahasznosított
díszlet mögött sírsz,
háttal a hibáknak,
és nem veszel észre.
Nem szeretem a tankokat,
de most az egyiket,
a legnagyobbat,
ellened fordítom.

TÖRÜLKÖZŐ

Már semmi sem emlékeztet rád.
A teailat, amit a
reggeli fürdés után a törülköző
redői között hagytál,
elillant,
amikor egy huzatos napon
egyik gyenge pillanatomban
kigomboltam
a fürdőszobám északi falát.

[SZERETEM, AMIKOR AZ UTCÁN]

Szeretem, amikor az utcán,
a közvetlen közelemben
éri a halál az embereket.
Az egyik hirtelen zuhan a földre,
a másik lassan bukik előre,
csendben a szívéhez kap,
vagy egy ismeretlen
fájdalomtól felüvölt,
vergődik a földön,
mint hátára fordult bűdösbogár.
Ilyenkor egy pillanatig
rémülten nézek a szemükbe,
majd elfordítom fejemet,
hogyan elűzzem
a segélykérően
kinyújtott karoknak
még a gondolatát is.
Egy köztes lét
iskolás leírására gondolok,
majd hazamegyek,
feketébe öltözöm,
és a polcról leemelt
könyvvel kiülök
a napfénytől ragyogó verandára.

CIRKUSZ

Gólyalábak között
mintha erdőben sétálnék,
s a staccatóban hullámzó
fatörzsek léptemet követnék.
A tűzköppő lángoló felhőt
lövell az ég felé.
Amott egy botladozó bohóc
tekebábukkal zsonglőröködik.
Valahol monoton zene szól.
Egy kislány hatalmas
vattacukorba fúrja a fejét.

ESŐ

Az esőt a fecskék hozzák,
amikor zuhanórepülésben
közelítenek a talajhoz,
és a villás farkukhoz
erősített felhőket
behúzzák a házak közé.
S amikor a tenger morajlása
kopog be az ablakon,
a rémült arcokon
az Atlantisz sós illata.

PÉLDÁUL OKTÓBER TIZENNYOLCADIKÁN

tüzes
fekete
csibéből
parázsló
fekete
madár
fejlődik
csodaszép
téli
éjszakában
körülettünk
bolygó
zenebona
vajon ki látta?
a valóság
őrröng
óh, az éj!
csodaparipán
hársfatea
borogatás
a szerelemben
álomszerű

barangolni
míg alszik a vár
távolból
nehézkés
száncsengő

VADAK

Íme, az én nyájam!
Eklogákat bégetnek.
Ércsisakjukat fejükbe nyomják
kecskebőr mellényüket
magukra vetik
és csörtetnek
a márciusi erdőben.
Kemény talpú saruikkal
letapossák a hóvirágokat
éppen csak kidugták fejüket
a félig bomlott avarból.
Átkelnek a folyókon
hisz a túloldalon
kövér legelők
várják őket
de csak április közepére.
Addig feltúrják az őszi vetést
felgyűjtják a félig üres szérűket
és a földműveseket
egyenként kivégzik.
Csontjaikból katedrális építenek
és még mindig bégetnek!

SEMMI SEM TÖKÉLETES

Semmi sem tökéletes.
Undok sárga karcolatok
a frissen hullott hóban.

VÁNDOR

A vándorok a zuhogó esőben kelnek útra,
nedves függöny mögött, észrevétlen
gyilkolják a mérföldeket.
Ilyenkor jó volna nekem is útra kelnem,
a kilométerek gyűrődéseiben,
aszfaltráncok barázdáiban
elveszni, feloldódni
a pocsolyák csendjében,
ahol ismeretlen tájakról származó
magvakkal találkozhatnék,
és azokat megtermékenyítve újraélhetnék
halálra ítélt rés-növényként
még néhány pillanatig,
míg emlékem a környéken kísért.

VÍZEN ÁT

Vettem egy pár strandpapucsot.
Abban fogok átevezni hozzád.
A csillagok nevét is tanulom,
hogy éjszaka se tévedjek el
a nyílt vízen.
Gyerekkori olvasmányaim tanúsága
szerint vinnem kell:
édesvizet, rumot,
sózott húst, kétszersültet,
savanyú káposztát.
Csak tudnám, mit kezdjek
a kíváncsi szemű matrózokkal.

UTAZÁS

Kedvezményes retúrjegyet
nyomtál a markomba,
és hálás tekintetemtől
a busz hátuljába menekültél.
Majd egy nagyváros névtelen
állomásán elhagytalak,
de vártam, hogy utánam gyere,
észrevedd az arcomra
költözött ijedtséget,
és megkérdezd, mitől félek.
Én meg majd elmondjam,
hogy rettegésben tartanak a járdák,
hisz állandóan testükön taposok,
megérteném, ha neheztelnének rám.
Te pedig megnyugtatsz,
és cserébe elárulom,
hogy ezen a nyáron
minden jóslat szerint
a fehér szín lesz a divat,
és megkérlek, hogy kövess,
míg én szököm előled,
és bujkálok egy
penészes lépcsőházban.

NÉGYES BUSZ. VÉGÁLLOMÁS.

a végállomáson feszülnek pornográf eszenciák
áramtalanított szemaforok őrzítenek meg autókat
holt lelkek mandolinoznak két földrész határán
kanyargó tévút
törésvonal mentén egyensúlyozó nyomorék
ugyanazon lelkek esetlenül vergődnek valamely
tengeren
hullámtaraj gömbölyödik acélkék vizéből

FRANCIÁK SEM

láthatóan mindenkit evakuálni kellene
valakit halálra csókolni
majd összevissza pofozni
kékre-zöldre
vörösre-rúzsoltosra
s rizsport szórni a hajába
az arcába
mint gésa
megszeppent angol társaságban
sütik Napóleon kalácsát
Waterloonál teniszütőkkel
Boris Becker
s valahol a Roland Garros
de ez már tabu
csak gyöngyözik az unalom
Bábel tornya egy szarhalom
amire mindenki üríthet
beleszórhat razglednicát
pedig még csak az első csóknál
tartunk és hol marad az ököljog?
persze az ökrök sem beszélnek a franciát
még a franciák sem
csak a sajtól bűzlenek
ilyen irtózatosan fehéren
a sokszögekben
eszeveszetten

MEGINT OTTHON

A vonat késésével párhuzamosan
az idő egyre lassabban bomlik
virágzó meggyfákról
fehér szirmok tömege
az arcomra omlik
a nyakamra tavaszi
napsütés fonódik
a körmöm alá ijesztő
madárcsicsergés furakodik
a kutyaugatás pedig
rárakódik a felhőkre

Mindenki azt mondja
otthon vagyok
de én ezt az utcát sem ismerem
csak várom hogy meghallgasson

ŐSZ A VILÁG TETEJÉN

Feketicsen most ősz van,
eső van és szél és sár és kabát,
de ez lényegtelen részletkérdés,
így érez a fél világ.

A világ tetejére érve,
egyfajta istenközeli állapot,
megfigyelhetem a felhők röptét.
Innen már nincs út fölfelé.
A ködöt nézem,
a lebegő borbánatot.
A tabula rasára piros
és sárga levelek hullanak.
Túl a fák aranykezűkkel intenek nekem.
Ezüst szelek hoznak üzenetet Szibériából.

Feketicsen ilyenkor szüretelnek.

MINT ARCON A SEB

csak elterülni vörösen
egy végtelennek tetsző sivatag
okkerszín homokjában
mint Lady Arwen arcán a sebhely

IGEN KÉREM,
EZ ISTENKÍSÉRTÉS!

QUO VADIS?

Péter a Rótszakállú Rómájába vándorolt.
Hátizsákjában egy parányi ördögfiókat is
magával hozott Keletről.

Tűzbe borult a város.

Phaon kertjében
egy felszabadított rabszolga
rónákat húz a simára
egyengetett földbe.

Tarsusi Pál magvakat szór
a parányi barázdákba.

A Circus felől oroszlánüvöltés hallatszik.
Kopácsolás.

Kereszteket ácsolnak.
Quo vadis, Domine?

KÉT SZÍV

Két szívem van a szobámban.
Egyikben élnek a földi dolgok,
szeretők, növények, állatok.
A másikban lakik maga az Isten.

Az egyiket egy üvegdobozban
a polcra helyeztem,
bárki megtekintheti.
Te is megtudhatod, mit érzek irántad,
szeretlek-e vagy már csak eltűrlek.
De a másik szívemet az ágy alatt
egy cipősdobozba rejtettem el,
hogy soha senki ne tudja meg,
mit jelent nekem az Isten.

A halál felé közeledve
majd ágyamra fekszem.
Mindkét szívemet
magamhoz ölelem,
megsimogatom őket,
és köszönetet mondok:
Köszönöm, hogy szerettetek.
Köszönöm, hogy
nem hagytatok cserben.

EGY

Krisztus turistatérképpel a kezében
a Kerepesi úton csatangol
körülötte tizenkét csapzott platánfa
törzsükön városok rajzolata

BEVONULÁS

kopottas kabátjának
egyik titkos rekeszéből
néhány csillogó
papírfecnit húz elő.
a gyengébbeket
megvető mozdulattal eldobja
némelyiket a szél a kútba fújja.
az erősebbekből
öszvéreket hajtogat
s a legerősebbnek hátára ülve
bevonul a városba
pálmaágakat szórnak lába elé

FORTUNA JÁTÉKSZERE

Sötétzöld gyepszőnyegen
a dobókocka metafizikája.

IEMANJÁ

fekete szikláról vetem
alá magamat
hogy a vízbe zuhanjak
hol a kitárt karú Iemanjá várja
hogy magához öleljen
és elveszek
elefántcsontfésű-szántotta
ezüstös hullámaiban

testével egyesülve
Aiocá földjére érkezem
Afrika partjain túlra
és háremében ő lesz
számomra az egyetlen

DIÓSZEGI

Diószegi kilépett a Pöndölből
vagy talán kidobták
de azon se lepődne meg senki
ha azt hallanánk
hogy az ablakon szállt ki
kezében sámánzóval
hattyútollból készült köpenyében
mint egy osztják félisten
a több ezer éve kiszáradt folyók medréből

Mert mi még hiszünk a kiszáradt medrekben

Hinnünk kell
hogy nem minden fekete felhő
hoz esőt
mert időnként
szükségünk van erre a porra

A VARÁZSLÓ KERTJE

A varázsló a virágágyás szélén állt.
A rablók mögötte.
Arra vártak, hogy a varázsló elkezdje az aratást.
A varázsló kapájával csapott egyet,
és egy dália hatalmas tűzpiros virágja a földre hullott.
Második csapásával a gumót fordította ki a talajból.
Amikor elhaladt néhány métert, megindultak a
rablók is.
Mind a tizenkettő.

NAGYPÉNTEKI MÁMOR

a szentek mint mosolygó gyémántok
keresztfákon szenvednek
golgotájuk árnyékában
bűneik
hevernek

ÖRDÖGFIÓKA

egy ördög kapálódzik
a szenteltvízben
az ujjamat nyújtom neki
megragadja
végtagjai csiklandozzák a bőrömet
a mise alatt zavartan mocomog
kabátom belső zsebében
az utolsó ámen elhangzása után
kilépek az istenszagú félhomályból
őt pedig a templomkertben
virágzó rózsa szirmaira szórom
óvatosan
mintha szobrot lopnék

NIMFÁK

Az erdei nimfák életterét kiirtották
Némelyikük mezei nimfává alakult át
A többség azonban a folyóparti nádasban bujkál
Az utóbbi időben egyre többet látok a kertemben
Nyomot hagynak a porhanyós talajon
Néha észreveszem ahogy bevetik magukat
A karózott paradicsom erdejébe
A sípommal próbálom őket magamhoz édesgetni
Eddig még nem jártam szerencséivel
De még nem mondtam le arról
Hogy egyszer majd asztalomnál vacsoráznak

TÖRÖK ZOLI

Ketten éltek a bicikligarázsban,
Mindenki tudta, hogy egy párt alkotnak,
Habár ők váltig tagadták,
Török Zoli zsarnokoskodott felettük.
Minden hónapban eljött behajtani az adókat.
Ha nem fizettek neki, elvitte a küllőket
Vagy a láncszemeket.
Egy ideje nem szállít olajat,
Így nyikorogva szeretkeznek,
És testrészeik berozsdásodnak.

ΠΟÉΤΙΚΑ

POÉTÁK

Álmomban nyálas ajkú poéta vagyok,
akinek egyetlen vágya,
hogy fajtalankodhasson
a hajnal utolsó holdsugarával.
Felébredvén
érezem, ajkam megfagyott,
már messze űzték
égi ösvényén a Napot
a csillagok,
és elbújtak
az éléskamra dunsztosüvegei közé.

DEKADENCIA

felgyülemlett tiszteletdíjaimból
meglepem magamat
egy gyönyörűséges kurtizán társaságával.
vörösborral várom majd
és megkérem
hogy írjon egy verset
amelyben szerepel
a halál
a fájdalom
a sötétség
meg ilyenek.
amikor fennhangon felolvassa
jót nevetünk rajta
és utána reggelig szeretkezünk.
pusztán csak azért
hogy megdolgozzon a pénzéért.

EZ A VERS

Ez a vers szólhatna arról,
hogy törpék szaladgáltak
a torzszülöttek fesztiválján,
és kihallatszana belőle
meztelen talpuk csattogása,
amely Góliátot gúnyolta.
És megremegnél az óriás hangjától,
ha tompán belebőgne az éjszakába.

De most ez a vers csöndben marad,
megbújik hangtalan,
hangját hiába keresed,
az ócska kottafüzetben
nem találsz úgysem.

PODOLSZKI FELKEL ÉS JÁR

Feketicsről nem indul hajó.
A hiábavaló várakozástól megszomjazva
sört veszünk a sarki üzletben.
Én fizetek, mivel ujjsontjai
közül kipereg az aprópénz,
amit sikerült összekéregetnünk.
Csak sört iszik,
hisz belső szervek hiányában
már csak a szénsavas dolgok
vannak rá hatással.
Ritkán mászik ki a gödörből,
és mindig hosszan meséli
a feltámadás aktusát
mint visszatérő élményét.
Már minden parányi mozzanatát
hallottam.
Meggért, hogy ne hasonlítsam
Lázárhoz;
más kor, más erkölcsök
(o tempora, o mores!).
Kabátja poros, szakadozott.
Kalapján lyukak tátonganak.
Éjszakánként elviszem a fogorvos házáig;
valamikor azon a környéken lakott

(legalábbis hétvégenként).
Feketicsről nem indul hajó.
A kikötőt szellemek dúlták fel.
Temetőre építettek iskolát,
éjszakánként ott kísértünk,
vagy a Krivaján billegünk egy dézsában,
és azt álmodjuk,
hogymeg látjuk a túlsó partot.
Olykor megállapítjuk,
hogymeg itt minden fekete
(Fekete országban jártam én).
Fekete egyház, meggy, kultúra,
fekete csernozjom és fekete nyak.
Olykor megkér, gyújtsak
neki lámpát,
vagy legalább vigyem el a templomba
(soha nem tenném).
Néha hajót építünk,
amit szétszedek, amikor elmegy
egy kis időre meghalni.
Másnapra úgyis elfelejti,
mit csináltunk.
Így mindennap új élményt ad.
Feketicsről úgysem indul hajó.

APÁK A DOBOZBAN

Deres Kornélia Szőrapa című kötetére

Csak attól félek, hogy egyszer
üvegdobozba zárnak
az apák közé, és a párától
nem látom a külvilágot.
Nem látom, ahogy a lányok
virágszirmokat szórnak a dobozra.
Csak nevetésüket hallom.
Mosolyukat, a fényel együtt,
elnyeli a kertészek munkája.

A ruháinkról leszedik a gombokat,
nehogy egymás szemébe nyomjuk.
Azután majd nem merünk inget húzni,
csak a nagymama kötötte
pulóverekben ülünk,
amíg jégvirágok nem
keletkeznek a doboz falán.
Akkor majd salátát palántálnak a helyünkre,
és a lányok költöznek be tavaszig.

AZ ÉN EPOSZOM

Ha majd egyszer eposzt írok,
mindennek helyet szorítok.
Lesznek benne emberek, állatok,
növények és kevésbé élő dolgok.
Lesznek benne felszíni képződmények,
sziklák, hegyek és erdőségek,
de nem lesznek tengerek,
nem lesznek nagy bűdös kékségek,
csak szavannák, sztyeppék, hegységek.
És az ég tele lesz felhőkkel,
hogy még az se legyen csupán kék,
lesz sok bárányfelhő
meg olykor fekete esőfelhők,
és ráadásként még nagy-nagy ködök.
Szerepelnek majd benne hősök,
de egyik sem lesz tökéletes és edzett testű,
mind közönséges lesz,
és túrni fogják az orrukat, félhülyék lesznek,
állandóan a nadrágjuk elejét igazgatják,
és néha nagyokat köpnek.
Lesznek benne madarak is,
de nem valami monumentális sas vagy keselyű,
hanem szerény, egyszerű
ide-oda pattogó, és a vicc kedvéért tarkára mázolt

verebek és cinegék, rigók meg kakaduk.
És lesznek benne háziállatok
(emlékszem, egyszer volt egy macskám, úgy hittem,
mindenkinél közelebb áll hozzám;
mára már elpusztult,
és tényleg egyedül érzem magam a világban).
Ráját is tennék az eposzba,
mert nagyon szeretem,
de tengerek nélkül teljesen értelmetlen,
talán majd belecsempészem
egy homéroszi hasonlatba.
És lesznek benne építmények,
piramisok, homokvárak
és hatalmas vakolókanalak
meg kalapácsok és mérőóonok,
amint ide-oda lengenek.
És a nagy jeleneteknél a háttérből zene szól,
s lesznek benne hangszerek,
és lesz egy vonósnégyes,
és Szarka Tamás fog hegedülni.
De nem lesznek benne szaros harmonikák és
trombiták.

Néha megszólal a pánsíp és olykor a hárfá.
És hársfa! Vastag törzsű, nagylevelű,
virágzó hársfa is lesz benne, rajzó méhekkal.
Meg akác, szintén virágzó.
És pálmafák, hatalmas üvegházakban.
De mindenekelőtt sok szép lány lesz benne,
a haja mindnek hullámos lenne és szőke,
és néger nőket meg távol-keletieket is beleírok.

És lesz benne egy őrült tudós, aki a végtelen titkát
kutatja,
s hogy az eposzban megtalálja, az sohasem érhet véget.
Meg benne lesz még ezer év történelme,
a végén gyufasercenéssel,
amitől majd az egész eposz felrobban,
hogy egyszer mégis véget érjen, mint a világ Trójában.
Ezután már csak hangutánzó szavak következnek,
a legvégére meg majd odabiggyesztem a kelteztést,
hogy született ezerkilencszáznyolcvannégy
december hó huszonnegyedikén,
hétfőn délben, egy jéghideg téli napon,
talán verőfényes napsütésben vagy hózáporban;
és hogy meghalt minden egyes sor végén.

KÓDEX

Ecce!

Karóba húzott testem immár halálbafáradt
bőrömet selymes papírrá gyúrnák
melyre festhetnek hibbant királyi arcképeket
ismeretlen bűnöket hazudnak rám
ablaktalan cellákban gyertyafénynél olvasnak
nem látok arcokat
a kolostor kamrájában tárolnak
por lep be
kitárt karokkal várom a barbárokat

KLEMENTINA ELSŐ KÖNYVE

Már régóta türelmetlenül várom,
hogy hírt kapjak
erről az első könyvről.
Elképzelem, ahogy a postás házhoz hozza,
becsönget (2×),
és a kezembe nyomja
az első könyvet,
és az első oldalán azt láthatom,
hogy az ajánlása nekem szól.
Szobám elektromos félhomályában
belelapozok,
s elégedetten állapítom meg,
hogy rossz minőségű papírra lett
egy ősi írógéppel felkarcolva
(pont úgy, ahogy egykor eltervezted).
De talán jobb lenne,
ha először Aaron Blumm kezébe kerülne,
aki miután feltette vastag szemüvegét,
lelkiismeretesen fölé görnyedne,
és mint vérbeli filológus,
a legapróbb részletekig átnyalázná,
és én már egy megtisztított változatát
kapnám kézhez.
Elképzelem a reakciómat,

amint váratlanul megpillantom néhány sorát
a februári Híd hasábjain,
és nagyon nem értem, hogy került oda,
majd vérig sértődöm,
mivel nem én vagyok az első, aki látta,
és elszomorít,
hogy nem érinthetem a kézirat rózsaszín
fedelét,
amin kitapogathatnék néhány ujjlenyomatot,
és nem kábít el az illata annyira,
hogy azt mondjam:
ilyen jót még sohasem olvastam,
mint ez az első könyved.

MAGÁN-SZINESZTÉZIÁK

A meggypálinkának igenis barna íze van!
De ezt a radiológusok nem érthetik.
Fekete-fehér világukban minden fordított,
az árnyékok fehérek,
a jobb oldal pedig a balnak felel meg.
Ők nem értik,
hogyan a vér vörös,
és hogy a bőr alatt kék színű csatornában
húzódnak az erek,
mint kék dallamok,
csak kontrasztanyaggal dúsított
sötét hálózatot látnak,
és automatikusan diagnosztizálnak.
Nekik feleslegesen magyaráznám,
hogyan a madárcsicsergés hullámszerű,
mint zászlós képernyőkímélő
valami lestrapált operációs rendszerben,
csak sokkal színesebben.

POSZT

posztmodern romantika
csöpögős húsipar
orvosságoskanállal adagolt szerelem
bibliai parafrázisok
idézetek Tamás evangéliumából
a Jelenések könyve reloaded
az Énekek éneke
egy oktávval feljebb
hangolva
lapalji jegyzetek
függelékek
felhasznált irodalom
virtuális biciklizések
irodalmi haláltáborok
kontextuális Golgoták
posztmortem erotika

BALLADA (SCI-FI)

Ökörnyál úszik a levegőben.
Megfojt.

KÖVETKEZŐ VERSEM

Következő versem
első két sorába
valami világmegváltó
bölcsséget rejtek majd el,
melyet bibliai idézetekkel
nyomatékosítok,
és így addig folytatom,
míg eposzméretűre nem duzzad.
Akkor majd kiteszem az ablakba
száradni,
de – még magamnak sem bevallva –
abban a reményben,
hogy a szél felkapja,
és elrepíti a világ végére,
hogy soha többet
ne halljak róla.

A MŰVÉSZ

csendben élt és alkotott
utolsó művére mindenki felkapta a fejét
ma minden kritikus róla beszél
síppal dobbal nádi hegedűvel

FOSZLÁNYOK A MÚLTBÓL

HILDA NÉNI

Hilda néni nagymamám testvére volt.

Már erősen benne jártunk a háborúban, amikor kiköltözött hozzánk.

Beszéde telis-tele volt germanizmusokkal, és sváb specialitásokkal etette az öregeket.

Nagyapa sohasem szerette, de a háborúban nagyon megváltozott, és állandóan a kiskonyhában sündörgött a két idős hölgy mellett, és úgy befűtött, hogy mi, fiatalabbak, el sem tudtuk viselni.

Hármasban élték túl a telet.

Ekkor már egy közeli városba értek az oroszok.

Mindenki fellélegzett, hogy végre véget ért a
háború.

Azután Hilda nénit a szomszéd faluban kialakított lágerbe vitték.

Nagymama sokszor meglátogatta, és a kerítésen keresztül szorongatták egymás kezét szóltanul.

Nagymama tiszta fehérneműt és olykor szalonnát meg kenyeret vitt neki.

Nagyapa csupán egyszer látogatta meg, nem ment a kerítéshez, csak tisztos távolból nézett, és sírt.

Nagymama azt mesélte, hogy életében egyszer látta az urát sírni.

Néhány hónap múlva felszámolták a lágert, és Hilda nénit is elvitték valahová.

Nagyapának pár hónappal később szívrohama volt, és meghalt.

RÉGEN

Mindig is büszke voltam rá, hogy én gyóntathattam Tisza Saroltát, a volt miniszterelnök távoli rokonát. Csak az nem tetszett az egészben, hogy Józsi szerelmes volt a nőbe, és állandóan ott motoszkált a közelünkben.

Mikor beültünk a gyóntatószékbe, állandóan valami mocorgást hallottam magam mellől, vagy olykor fölülem.

Biztosan tudtam, hogy Józsi hallgatózik, de nem tettem ellene semmit.

Később Józsi is rászokott arra, hogy hozzám járjon gyónni.

Vele nem kellett a gyóntatófülkébe vonulnom, csak leültünk a félhomályos templomban, és szóról szóra elismételte Sarolta vallomását.

Nem tehettem mást, feloldoztam, és ilyenkor ő boldogan futott ki a templomból.

A háború után minden megváltozott.

Hosszas hercehurca után felmentettek papi állásomból, és egyik kedves ismerősöm jóvoltából az egyetemen a klasszikus nyelvek professzora lettem.

Sarolta családjával Bécsbe költözött, és pár év múlva hozzáment egy nyugat-ausztriai herceghez.

Józsi a fővárosba költözött.
Egy acélöntödében vállalt munkát, és azzal
szórakozott, hogy a spicliket ijesztgette.
A forradalom előestéjén felakasztotta magát.

SZIKLAKERT

Már évekkel ezelőtt kijelölte a sziklakert helyét. Szürkésfehér köveket hordott a vasúti töltésről. A földet megtrágyázta, majd úgy igazította el a köveket, hogy arányosan helyezkedjenek el, és elegendő területet biztosítsanak a növények számára, külön figyelmet szentelve a gyökereknek. Évekig tartott, míg minden növényt beszerezett, de most már semmi sem hiányzik; ott van a *Saxifraga granulata*, a *Pulsatilla alpina*, a *Lithophragma parviflorum*, a *Dodecatheon hendersonii*, az *Erinacea anthyllis*, a *Daphne cneorum*, a *Phyllodoce caerulea*, a *Corydalis wilsonii*, a *Betula nana*, az *Omphalodes cappadocica*, az *Aurinia saxatilis*, a *Hylomecon japonica*, az *Erysimum*, az *Armeria pseudoarmeria*, a *Parnassia palustris*, a *Celmisia walked*, a *Hebe pinguifolia*, a *Helianthemum apenninum*, a *Chamaecytisus purpureas f. albus*, a *Galax urceolata*, az *Anthyllis montana*, a *Phuopsis stylosa*, a *Diascia cordata*, az *Oxalis tetraphylla*, a *Lithodora diffusa*, az *Erodium chrysanthum*, a *Crepis aurea*, az *Arabis alpina subsp. Caucasica*, a *Pulsatilla vernalis*, az *Armeria juniperifolia*, a *Gentiana acaulis*, a *Morisia monanthos*, a *Lewisia rediviva*,

a *Thymus cilicicus*, a *Phlox douglasii*, a *Prunella grandiflora*, a *Ramonda myconi*, a *Gaultheria procumbens*, a *Gentiana sino-ornata*, a *Sedum lydium*, a *Jovibarba hirta*, a *Sedum spathulifolium*, a *Sepervivum tectorum* és az *Arabis procurrentis*. Esténként, a hintaszékében ülve, a kertet bámulva alszik el.

A NAGYSZÜLŐK

Nagymama mesél

Ugyanazt a mesét mondta el estéről estére.
Egy bolondos legényről volt benne szó, aki
mindenáron nősülni szeretett volna.
Akkor még nem tudtam, hogy a haldokló
népköltészet egyik utolsó hajtását élvezem napról
napra.

És most újra találkozom ezzel a mesével egy
gyűjteményes kötet lapjain.
Adatközlőként egy, azóta már halott
bácsfeketehegyi ember van feltüntetve.
A könyvet kilencvenkettőben adták ki Újvidéken.
A falon életre kelt egy giccses régi festmény.

Nagyapa

Nagyapa vadászott.
Leginkább nyulat vagy fácánt hozott haza.
Néha elkísértem a vadászatokra és a díszebédekre.
Mindig elmesélték, hogy egyszer egy nyúlnak
valaki kilőtte az egyik szemét, és a nyúl körbe-
körbe rohangált, amíg össze nem esett.

Nagyapa olykor kipreparálta a lelőtt állatokat.
A szekrény teteje tele volt behajtott és kitért szárnyú
madarak életszerű tetemeivel.
Azt vártam, hogy elszálljanak.

CSILLAGOK

Közösen gyűjtöttük a csillagokat.

Én nagyapám éjjeliőr-sapkájáról szedtem le az első vörös csillagomat.

Mikor már jó néhány összegyűlt, hoztál egy aranyszínűt, amelynek a közepéből kiinduló sugárnyalábok formálták meg az öt ágát.

Azután a sapkánkba tűztük. És a sapkáinkon randa lyukak keletkeztek.

A helyi cipőgyár emléktáblája alá akasztott koszorút is elvittük, és a hatalmas műanyag vörös csillagot leszereltük a zöld részről, majd a csupaszon maradt karikát a folyóba dobtuk.

Később erre is, mint minden másra, ráuntunk.

A csillagokat a folyóba dobáltuk.

A FOGTÜNDÉRRE VÁRVA

Égve hagyom a folyosón a villanyt.
Hátha...

HAZUGSÁG

Szeretem becsapni az embereket.
Amikor reggel anyukám mossa az arcát,
én úgy teszek, mintha aludnék.
Összeszorítom a szemeimet,
és a fal felé fordulok.
Amikor apa bejön az etetésből,
hideg szag árasztja el a konyhát,
ahol telenként egy kanapén
alszom.
Csörömpölnek,
a sparhelt ajtaja beleesik a vödörbe,
amint apa fát tesz a tűzre,
hogy végre felforrjon a kávé vize,
és akkor anyukám megszólal:
Pszt, még alszik.
És én úgy szorítom a szemeimet,
hogy a könnyeim kicsordulnak,
és megfájdul az állkapcsom,
de megéri,
mivel azt hiszik,
hogy egyáltalán nem hallom őket.

KASSÁK

A színházasdiban mindig Kassák szerettem lenni.
Fejembe nyomtam nagyapám kalapját,
Felléptem a színpadként funkcionáló székre,
Elmélyítettem a hangom,
És kiáltottam.
Kiáltottam valami avantgárdot.
Mindig nagy sikert arattam.
De a felém röpködő rózsákat szétrugdostam.

VÉRZŐ FEJJEL

Vérző fejjel hozták be az egészségházba.
A bolt előtt sörözött, és elesett.
Részeg volt.
Engem talán megismert.
A nővér bekötözte a sebet.
Miután szóltunk a családjának,
Eljöttek érte autóval.
Elvitték Verbászra.
A sebet négy öltéssel varrták össze.
Harmadnap jött kötözésre.
Nem emlékezett semmire.

TARTALOM

Toscana≠Toszkána	5
------------------------	---

MÁR NEM TUDOM, HOL TARTOK

Otthon	9
Pohár	10
Másnap Strauß	11
Szobor	12
Van egy álmom	13
Anyák	14
Ébredés	15
Te	16
Törülköző	17
[Szeretem, amikor az utcán]	18
Cirkusz	19
Eső	20
Például október tizennyolcadikán	21
Vadak	23
Semmi sem tökéletes	24
Vándor	25
Vízen át	26
Utazás	27
Négyes busz. Végállomás.	28
Franciák sem	29

Megint otthon	30
Ősz a világ tetején	31
Mint arcon a seb	32

IGEN KÉREM, EZ ISTENKÍSÉRTÉS!

Quo vadis?	35
Két szív	36
Egy	37
Bevonulás	38
Fortuna játékszere	39
Iemanjá	40
Diószegi	41
A varázsló kertje	42
Nagypénteki mámor	43
Ördögfióka	44
Nimfák	45
Török Zoli	46

POÉTIKA

Poéták	49
Dekadencia	50
Ez a vers	51
Podolszki felkel és jár	52
Apák a dobozban	54
Az én eposzom	55
Kódex	58
Klementina első könyve	59
Magán-szinesztéziák	61

Poszt	62
Ballada (sci-fi)	63
Következő versem	64
A művész	65

FOSZLÁNYOK A MÚLTBÓL

Hilda néni	69
Régen	71
Sziklakert	73
A nagyszülők	75
Csillagok	77
A fogtündérre várva	78
Hazugság	79
Kassák	80
Vérző fejjel	81

Benedek Miklós
NEM INDUL HAJÓ

Forum Könyvkiadó
Újvidék
2012

www.forumliber.rs
e-mail: direktor@forumliber.rs

A kiadásért felel Németh Ferenc főszerkesztő
Recenzens: Bányai János
Sorozatszerkesztő: Faragó Kornélia
Szerkesztő: Buzás Márta
A fedőlapon Toll Eleonóra alkotása
Példányszám: 300
Készült az Ideál Nyomdában Újvidéken, 2012-ben

CIP – A készülő kiadvány katalogizálása
A Matica srpska Könyvtára, Novi Sad

821.511.141(497.11)-14

BENEDEK, Miklós, 1984–

Nem indul hajó : Pedig: Navigare necesse est, vivere non est necesse / Benedek Miklós; [Toll Eleonóra illusztrációival]. – Újvidék : Forum, 2012 (Novi Sad : Ideal). – 81 p. ; ill. ; 19 cm. – (Híd Könyvtár)

Példányszám: 300

ISBN 978-86-323-0839-8

COBISS.SR-ID 271536391